155. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego

W tym roku bardzo uroczyście świętujemy w Augustowie rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego. Obchody objęte zostały Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. W piątek 19 stycznia w sali teatralnej Zespołu Szkół Ogólnokształcących odbył się wykład historyka wojskowości Jarosława Szlaszyńskiego – Starosty Augustowskiego, o Powstaniu Styczniowym na Augustowszczyźnie.

W piątek 19 stycznia w sali teatralnej Zespołu Szkół Ogólnokształcących odbył się wykład historyka wojskowości **Jarosława Szlaszyńskiego** – Starosty Augustowskiego, o Powstaniu Styczniowym na Augustowszczyźnie.

– Cieszę się bardzo, że I Liceum Ogólnokształcące w 2013 roku, w 150. rocznicę Powstania Styczniowego podjęło decyzję, że będzie kultywować pamięć o tym polskim zrywie niepodległościowym, jednym z najtragiczniejszych i w sposób wyjątkowy ukazującym patriotyzm Polaków, także mieszkających na naszym terenie – powiedział starosta.

Główne uroczystości odbyły się w niedzielę, 21 stycznia. Obchody rozpoczęły się w południe mszą św. w intencji Ojczyzny i uczestników Powstania Styczniowego w bazylice pw. Najświętszego Serca Jezusowego. W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele wojska, władz rządowych i samorządowych, radni Rady Powiatu i Rady Miejskiej, służby mundurowe, poczty sztandarowe i mieszkańcy Powiatu Augustowskiego.

Następnie uczestnicy obchodów *przemaszerowali pod budynek* Starostwa Powiatowego, gdzie odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej **Stanisława Orechwę**. Po odtworzeniu hymnu państwowego i powitaniu gości głos zabrał starosta Jarosław Szlaszyński.

– Jeszcze do niedawna kpt. Stanisław Orechwa był żołnierzem nieznanym. Kilka lat temu w wyniku prowadzonych badań historycznych, udało się odsłonić patriotyczne karty Powstania Styczniowego na Ziemi Augustowskiej oraz udział w nim Stanisława Orechwy. Przez wiele lat, od 1849 roku piastował funkcję Pomocnika Naczelnika Powiatu Augustowskiego, na każdym kroku ukazując swój patriotyzm. Pisma redagował w języku polskim, o co miały pretensje władze gubernialne, brał udział w manifestacjach patriotycznych, nosił patriotyczny strój, a przede wszystkim mając szerokie kompetencje, pomagał organizacji niepodległościowej. Za te działania patriotyczne w 1861 roku został usunięty przez Rosjan ze stanowiska. Gdy w 1863 roku wybuchło Powstanie Styczniowe i na Ziemię Augustowską przybyła partia pułkownika Konstantego Ramotowskiego „Wawra”, zaciągnął się do niej, jako dowódca kompanii kosynierów. Szkolił najpierw ochotników, a potem dowodził ukochanymi kosynierami. Wziął udział we wszystkich bitwach oddziału na Ziemi Augustowskiej. Mimo

odniesionych ran, dowodził do końca. 29 czerwca 1863 roku, gdy Rosjanie zaatakowali Powstańców na Kozim Rynku i kiedy w szeregi wkradło się zwątpienie, kapitan Orechwa na czele wiernych mu kosynierów z konfederatką w ręku rzucił się naprzeciw Rosjanom. Został ciężko ranny. Przewieziony do szpitala w Suwałkach, tam 10 lipca skonał. Rosjanie pochowali go w nieznanym miejscu, w tajemnicy, w nocy, obawiając się, że pogrzeb tak wielkiego patrioty może wywołać wielką manifestację. Kapitan Stanisław Orechwa nie ma swego grobu, nie wiemy gdzie spoczywa, ale dzięki naszej aktywności, dzięki naszej pracy, dzięki dzisiejszemu świętu, będzie miał swoją tablicę. Cześć Jego Pamięci! – powiedział starosta Szlaszyński.

Uroczystego odsłonięcia tablicy upamiętniającej kpt. Stanisława Orechwę dokonali: Jarosław Szlaszyński – Starosta Augustowski, płk **Bogdan Rycerski** – Zastępca Dowódcy 15 Giżyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Zawiszy Czarnego, **Bohdan Paszkowski** – Wojewoda Podlaski, **Bogdan Dyjuk** – Członek Zarządu Województwa Podlaskiego oraz **Wojciech Walulik** – Burmistrz Augustowa. Po modlitwie w intencji Powstańców Styczniowych, ks. kanonik W. Jabłoński poświęcił tablicę pamiątkową. Następnie wojewoda B. Paszkowski złożył wiązankę kwiatów. Znicze zapalili przedstawiciele władz wojskowych i samorządowych: płk B. Rycerski – Zastępca Dowódcy 15 Giżyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Zawiszy Czarnego, płk **Wojciech Więcek** – Dyrektor Biura Rektora Akademii Sztuki Wojennej, kpt. **Tomasz Dadura** – Pełniący Obowiązki Dowódcy Batalionu Czołgów Ułanów Krechowieckich w Orzyszu, B. Dyjuk – Członek Zarządu Województwa Podlaskiego, **Katarzyna Beata Sturgulewska** – Wicestarosta Augustowski oraz W. Walulik – Burmistrz Augustowa.

W związku z objęciem uroczystości Patronatem Narodowym, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzej Duda** na ręce Starosty skierował specjalny prezydencki dyplom, w uznaniu dla starań władz i mieszkańców Powiatu Augustowskiego o godne upamiętnienie bohaterów narodowych. List do uczestników obchodów skierował także **Jan Józef Kasprzyk** – Szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Treści listów zostały odczytane przez **Małgorzatę Mikos** – Sekretarza Powiatu.

W ramach obchodów 155. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego, zapalono również znicze na grobach Powstańców pochowanych na augustowskim cmentarzu. Ciąg dalszy uroczystości będzie miał miejsce 31 stycznia.

Zaproszenie na pokaz historyczny

Do Augustowa przybędzie konna banderia umundurowana w stroje nawiązujące do okresu Powstania Styczniowego.

Pierwszy Konny Rajd Szlakiem Powstań Narodowych z okazji 100. rocznicy Odzyskania Niepodległości organizowany jest przez Stowarzyszenie Miłośników Kawalerii im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w Kobyłce. Uroczystości w Augustowie z udziałem uczestników rajdu, rozpoczną się **w środę 31 stycznia o godz. 15:30**. Przy budynku

Starostwa Powiatowego oddany zostanie salut na cześć kapitana Stanisława Orechwy oraz innych uczestników Powstania Styczniowego. Następnie konna banderia przemaszeruje pod pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie zostaną złożone kwiaty.

Kolejnym, bardzo interesującym punktem tych uroczystości będzie pokaz historyczny na placu przy byłym Gimnazjum Nr 1. Zobaczymy napad kozaków na biwak powstańców, pojedynek konny kozaka i powstańca oraz układanie konia „w ogniu”.

źródło: Starostwo Powiatowe w Augustowie